

ANNONS

Debatt

Sverige gör stora fel i kampen mot corona

Stefan Einhorn: Experterna låser sig vid en linje trots att nya fakta kommer upp

PUBLICERAD: 13 APRIL 2020 UPPDATERAD: 15 APRIL 2020

 Detta är en debattartikel. Det är skribenten som står för åsikterna som förs fram i texten, inte Aftonbladet.

Det är oerhört viktigt att inte läsa sig vid tidigare uppfattningar och i stället tänka nytt när nya fakta kommer på bordet. Men Folkhälsomyndigheten och Anders Tegnell har lagt för mycket prestige i den linje de valt, skriver Stefan Einhorn.
Foto: TT

DEBATT

DEBATT. Ibland är det klokt att hålla tyst, ibland handlar det om rädsla. Jag tycker inte om att gå i konfrontation, har sedan länge propagerat för snällhet, men det är inte snällt att hålla tyst och feiga ur när något uppenbarligen är fel.

Och vår hantering av Covid-19 pandemin är ett problem. Det sägs ibland att vi ska "överlåta åt experterna" att bedöma vad som är rätt väg framåt. Men det handlar inte om "rocket science". Det är faktiskt en hel del som är uppenbart.

ANNONS

ANNONS

MEST LÄST

06.00 **DEBATT**
EU ska inte få vara
Polens bankomat

09.00 **DEBATT**
Det måste bli lättare
att skilja sig i Sverige

I GÅR 09.08 **DEBATT**
Skolkoncernerna
ratar svenska
landsbygden

22 OKTOBER **DEBATT**
Skrota förslaget om
sänkt bensinskatt, M

Det räcker nämligen att gå tillbaka och läsa tidigare intervjuer för att konstatera att myndigheterna sedan början av februari har gjort ett antal missbedömningar.

Alla kan naturligtvis ha fel när det gäller att förutsäga utvecklingen av något så oberäkneligt som en pandemi, men som vid alla misstag är det oerhört viktigt att inte låsa sig vid tidigare uppfattningar och i stället tänka nytt när nya fakta kommer på bordet.

Om man hade gjort det hade vi idag inte haft brist på testmöjligheter och skyddsutrustning.

Ett annat exempel på denna låsning är att det i dag är ett etablerat faktum att smittspridning kan ske även när man är symtomfri (se till exempel ECDC:s [uttalande](#)).

Det får också anses sannolikt att detta är en viktig orsak till den höga dödligheten på äldreboenden och bland de som sköts av hemtjänsten. Folkhälsomyndigheten vidhåller i sin tur "att smittspridningen från symtomfria står för en mycket begränsad andel".

ANNONS

Det är också en gåta hur man kan hävda att kurvan för pandemin är på väg att plana ut. Vi har redan gått om Italien avseende antalet döda per dag per miljon invånare (räknat perioden 7 till 9 april) och statistiken kan beskådas [här](#). Och om den nu skulle ha planat ut – på vilken nivå?

Enligt samma källa hade vi under denna period tre gånger fler döda än Danmark, fem gånger fler än Norge och tio gånger fler än Finland. Och kurvorna över antalet avlidna glider alltmer isär.

Folkhälsomyndigheten har varit tydlig med målsättningen att "plana ut kurvan" och motivet som förs fram är att sjukvården ska hinna med att ta hand om de som blir sjuka.

Problemet är att många äldre aldrig kommer till sjukhuset. De vårdas så gott det går i hemmet eller på äldreboendet och ofta dör de där.

Men det finns ytterligare ett viktigt skäl till att vara mycket aktiv tidigt i pandemin, ett motiv som jag aldrig har hört myndigheten uttala.

Det är att vi med stor sannolikhet kommer att få medicinska behandlingar mot Covid-19, behandlingar som gör att många fler människor överlever den lunginflammation som är den vanligaste dödsorsaken.

Effekter på ekonomin, konsekvenser för den psykiska hälsan hos befolkningen och hur man ska vikta restriktioner kontra livskvalitet är för politiker att överväga och ta ställning till.

START SPORT

SÖK

Jag har varit i kontakt med många forskare som är förtvålade över det sätt på vilket smittbekämpningen bedrivs. Vissa av dem har försökt göra sin stämma hörd via till exempel debattartiklar, andra har skrivit till Folkhälsomyndighetens representanter och till politiker, men ingenting fungerar.

Lämmeltåget vandrar bara vidare och kejsaren är utan kläder.

Jag har också varit i kontakt med ett antal vårdgivare som sköter Covid-19 patienter. Deras berättelser om patienternas och deras anhörigas lidande står i skarp kontrast till de välregisserade presskonferenser som våra myndigheter står värd för varje dag.

ANNONS

Jag är inte säker på att det går att påverka myndigheterna, de har lagt för mycket prestige i den linje de valt. Då återstår för mig två saker att framföra.

Det ena är en vädjan till våra politiker att ta ett större ansvar för den kris vi nu upplever. Det andra är en uppmaning till oss alla: var betydligt försiktigare än de påbud som utgått från myndigheter, för din skull och för allas skull. För om vi inte känner tilltro till våra myndigheter återstår bara att vi måste lita på varandra.

Stefan Einhorn, professor i molekylär onkologi och ordförande i Centrum för social hållbarhet vid Karolinska Institutet

► [Häng med i debatten och kommentera artikeln](#)
– gilla Aftonbladets Debatt på Facebook.

Läs hela debatten här